

FELÜGYELETI HÍREK

5/2008. SZÁMÚ VEZETŐI KÖRLEVÉL	3
TÁJÉKOZTATÓ FELÜGYELETI INTÉZKEDÉSEKRŐL (CASHLINE, NET MÉDIA)	4
TÁJÉKOZTATÓ PIACFELÜGYELETI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁRÓL	4
TÁJÉKOZTATÓ PIACFELÜGYELETI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁRÓL	5
A HITELINTÉZETEK SZAVATOLÓ TŐKÉJÉNEK SZEPTEMBER HAVI JELENTÉSÉRE VONATKOZÓ ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK	5
FOKOZOTT FIGYELEM A KÖTELEZŐ GÉPJÁRMŰ-FELELŐSSÉGBIZTOSÍTÁSI PIACON.....	6
GYAKORI KÉRDÉSEK A MIFID TRANZAKCIÓS JELENTÉSSSEL KAPCSOLATBAN.....	7
A BIZTOSÍTÁSFELÜGYELŐK NEMZETKÖZI SZÖVETSÉGÉNEK (IAIS) XV. ÉVES KONFERENCIÁJA	7
TÁJÉKOZTATÁS A BIZTOSÍTÁSKÖZVETÍTŐI HATÓSÁGI VIZSGA VIZSGAIDŐPONTJAIRÓL.....	12

PIACI TÜKÖR

A GLOBÁLIS PÉNZPIACI HELYZET LEGÚJABB FEJLEMÉNYEI.....	13
--	----

FOGYASZTÓVÉDELEM

KÉZZELFOGHATÓ PÉNZÜGYEK	16
-------------------------------	----

NAGYÍTÓ

TÁJÉKOZTATÓ A PÉNZÜGYI RENDSZER 2008. I. FÉLÉVI MŰKÖDÉSÉRŐL.....	19
--	----

EURÓPAI UNIÓ

CESR ÚTMUTATÓK – ÖSSZEFÉRHETETLENSÉG, LEGJOBB VÉGREHAJTÁS, ÖSZTÖNZÉSEK	20
A CESR, A CEBS ÉS A CEIOPS KÖZÖS NYILATKOZATA A SZÁMVITELI KÉRDÉSEKKEL KAPCSOLATOS LEGÚJABB FEJLEMÉNYEKRŐL	20
A CESR ÉS A CEBS KÖZÖS SAJTÓKÖZLEMÉNYE	22
ÚJ FŐTTTKÁR-HELYETTES A CEBS-NÉL.....	23

NEMZETKÖZI KITEKINTŐ

A CEIOPS 4. ÉVES KONFERENCIÁJA.....	24
-------------------------------------	----

JOGI IRÁNYTÚ

PÉNZPIACI ÁLLÁSFOGLALÁSOK	25
---------------------------------	----

TŐKEPIACI ÁLLÁSFOGLALÁSOK.....	25
PÉNZTÁRI ÁLLÁSFOGLALÁSOK.....	25
BIZTOSÍTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁSOK.....	25

FELÜGYELETI HÍREK

5/2008. SZÁMÚ VEZETŐI KÖRLEVÉL

a piaci visszaélések megelőzése érdekében a prudens és tisztességes piaci magatartásra, valamint az egyes értékpapír tranzakciók fedezettségének folyamatos figyelemmel kísérésére vonatkozó figyelemfelhívásról

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (a továbbiakban: Felügyelet) – összhangban az Európai Unió tagállamainak tőkepiaci felügyeleti hatóságaival – a 4/2008. számú Vezetői körlevelében adatszolgáltatást rendelt el a bizonyos nagyságrendet meghaladó short eladási ügyletekre vonatkozóan. Az elmúlt időszakban tapasztalható tőkepiaci fejleményekre, valamint a piacok átláthatóságának további biztosítása és az esetleges piacbefolyásolási, piaczavaró cselekmények megelőzése érdekében azonban ezen az intézkedésen túl szükségesnek tartja nyomatékosan felhívni a piaci szereplők figyelmét a prudens és tisztességes piaci magatartásra.

A Felügyelet fokozott figyelemmel kíséri a short eladási és az egyéb olyan tranzakciókat, amelyek piacbefolyásolásra vagy egyéb piaci visszaélésre alkalmasak vagy a prudens piaci magatartással egyébként összeegyeztethetetlenek.

A piaci visszaélések jelentős veszélyt jelentenek a pénzügyi piacok zavartalan és biztonságos működésére és aláássák a pénzügyi piacokba vetett bizalmat. A jogrend ennek megfelelően súlyos – bizonyos esetekben büntetőjogi – szankciókat társít e cselekmények elkövetéséhez.

A piaci visszaélésekkel szembeni fellépés érdekében a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó ágazati jogszabályok széles eszköztárt biztosítanak a Felügyelet részére, így ha a körülmények indokoltá teszik, egyéb intézkedések mellett és az akár százmillió nagyságrendű, illetőleg az elért vagyoni előny 400%-át kitevő bírság kiszabásán túl, a Felügyelet kezdeményezheti az érintett pénzügyi szolgáltató vezető állású személyének felmentését és felelősségre vonását, felfüggesztheti, súlyosabb esetben pedig vissza is vonhatja a pénzügyi szolgáltató tevékenységi engedélyét.

A Felügyelet a 4/2008. számú Vezetői körlevelében felhívta „a pénzügyi intézmények figyelmét, hogy az ügyfélmegbízások végrehajtásakor mindenkor kötelesek meggyőződni arról, hogy az ügyfél az elszámolási időn belül képes lesz az eladott értékpapírok leszállítására.”

Ennek alapján a Felügyelet nyomatékosan felhívja minden, a Budapesti Értéktőzsdén (a továbbiakban: BÉT) kereskedési joggal rendelkező befektetési vállalkozás és befektetési szolgáltatási tevékenységet végző hitelintézet, valamint letétkezelést végző egyéb piaci szereplő figyelmét, hogy a BÉT-re bevezetett részvényekre a BÉT-en kötött tőzsdei, illetőleg a tőzsdén kívüli tranzakciók kapcsán folyamatosan ellenőrizzék, hogy a tranzakcióhoz a fedezet (eladásnál értékpapír, vételnél pénz, határidős ügyleteknél a megfelelő mértékű letét) az ügyletkötés napján és az elszámolásig folyamatosan (pl. részvény tőzsdei adásvétele esetében T, T+1, T+2) rendelkezésre áll-e, továbbá a tranzakció előírásoknak megfelelő elszámolása és teljesítése biztosított-e.

A 4/2008. számú és a jelen Vezetői körlevelben foglaltak betartását a Felügyelet az elkövetkezőkben kiemelt figyelemmel kíséri, s ha szükségesnek látja, minden rendelkezésére álló eszközt haladéktalanul alkalmazni fog annak érdekében, hogy érvényt szerezzen a jogszabályi és a felügyeleti elvárásoknak.

A fenti intézkedésekkel a Felügyelet célja, hogy továbbra is biztosítsa a pénzügyi piacok zavartalan és biztonságos működését, a piaci viszonyok átláthatóságát, és erősítse a pénzügyi piacokkal szembeni bizalmat.

Budapest, 2008. október 13.

[5/2008. számú vezetői körlevél](#)

TÁJÉKOZTATÓ FELÜGYELETI INTÉZKEDÉSEKRŐL (CASHLINE, NET MÉDIA)

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete 2-2 millió forint felügyeleti bírság megfizetésére kötelezte a Cashline Értékpapír Zrt.-t és a Net Média Kiadó és Internet Tartalomszolgáltató Zrt.-t a piacbefolyásolás tilalmára vonatkozó jogszabályi előírások megsértése miatt.

Az intézkedésre azért került sor, mert a Felügyelet megállapította: a Cashline Értékpapír Zrt. hivatalos honlapja és Hírlevele által közölt információk, illetve a Net Média Zrt. által működtetett Portfolio.hu internetes hírportál 2008. október 14-i cikkének tartalma megsértette a tőkepiaci törvényt (Tpt). E jogszabály kimondja: piacbefolyásolásnak minősül megalapozatlan, félrevezető, hamis információ nyilvánosságra hozatala, ha az azt terjesztő személy tudatában van az információ hamis, félrevezető voltának, vagy az adott helyzetben elvárható gondossággal eljárva tudatában kellett volna lennie annak.

A Felügyelet a jelenlegi pénzügyi helyzetben a továbbiakban is fokozottan ellenőrzi a pénz- és tőkepiacokkal kapcsolatos nyilvánosságra hozott piaci híreket, közléseket. Amennyiben a társadalom számára véleményformáló bármely hírforrás információinak közzétételével megsérti a pénzügyi eszközök vonatkozásában meghatározó jogszabályi előírásokat, a Felügyelet a továbbiakban is haladéktalanul intézkedést hoz. A Tpt. szerint e jogszabálysértés esetén a hatóság egyebek közt 2-100 millió forintnyi, vagy – ha ez megállapítható – az elért anyagi haszon maximum négyszeres összegét kitevő bírságot szabhat ki.

Budapest, 2008. október 17.

Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete

[Tájékoztató felügyeleti intézkedésekről](#)

TÁJÉKOZTATÓ PIACFELÜGYELETI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁRÓL

A 2008. október 09.-i kereskedési nap záró szakaszához közel (16.35-kor) az OTP részvényeinek a Budapesti Értéktőzsdén való kereskedését felfüggesztették.

Az OTP részvények ára az ezt megelőző szakaszban 4500-4900 forintos sávban mozgott, azonban a jelzett időpontban az aznapi forgalom 10 %-ának megfelelő, 3855 forint árfolyamú eladási ajánlat megkötése következtében az OTP részvények árfolyama 14,33 %-ot esett, ami megsértette az árfolyamváltozás limitjét.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete, figyelembe véve a kötés nagyságát, időpontját és az előző időszakhoz képest jelentősen eltérő árát, jogszabályi kötelezettségeinek megfelelően, haladéktalanul piacfelügyeleti vizsgálatot indított. A piacfelügyeleti eljárás arra irányul, hogy a jelzett részvényeladási megbízásokkal kapcsolatosan megvalósultak-e a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvényben meghatározott piacbefolyásolás, árfolyam manipulálás elemei.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete a tények teljes körű feltárása érdekében szükség szerint felveszi a kapcsolatokat az Európai Unió társfelügyeleteivel is.

Budapest, 2008. október 10.

Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete

[Tájékoztató piacfelügyeleti eljárás megindításáról](#)

TÁJÉKOZTATÓ PIACFELÜGYELETI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁRÓL

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (Felügyelet) a jelenlegi pénz- és tőkepiaci helyzetben fokozottan figyelemmel kíséri a szabályozott piacokon történő üzletkötéseket, s minden rendelkezésre álló eszközzel fellép a piacbefolyásolást célzó ügyletekkel szemben. A tőkepiaci törvény (Tpt.) alapján piacbefolyásolásnak minősül többek közt az olyan ügylet kötése vagy ügylet kötésére való megbízás adása, amely hamis vagy félrevezető jelzéseket ad vagy adhat az adott pénzügyi eszköz keresleti vagy kínálati viszonyairól, árfolyamáról.

A Felügyelet a Tpt. alapján minden esetben piacfelügyeleti eljárást indít annak kiderítésére, hogy megvalósult-e a piacbefolyásolás, a tényállás teljes körű tisztázása érdekében pedig felveszi a kapcsolatot az Európai Unió joghatósággal bíró társhatóságaival is.

A Felügyelet az első ilyen eljárást 2008. október 21-én indította el egy konkrét állampapír-piaci ügylet kapcsán.

A Felügyelet felhívja a figyelmet arra: a piacbefolyásolás gyanúja akkor is felmerülhet, ha az adott tranzakció egy nem szabályozott piacon történt, ám az ügyletnek hatása lehetett a szabályozott piacok pénzügyi eszközeinek árfolyamaira, tranzakcióira is.

Budapest, 2008. október 22.

Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete

[Tájékoztató piacfelügyeleti eljárás megindításáról](#)

A HITELINTÉZETEK SZAVATOLÓ TŐKÉJÉNEK SZEPTEMBER HAVI JELENTÉSÉRE VONATKOZÓ ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

A Hpt. 5. számú mellékletének módosítása a szavatoló tőke számításának szabályait 2008. július 1-től megváltoztatta. A hitelintézetek adatszolgáltatási jogszabályát, a 3/2008 PM rendeletet módosító 27/2008 PM rendelet szeptember 19-én került kiadásra, amely alapján az első adatszolgáltatást 2008. október hónapra vonatkozóan kell beküldeni.

Az adatszolgáltatóknak a Hpt. mellékletének módosított rendelkezéseit a tőkeszámítás során az átmeneti időszakban is be kell tartani, de a régi szabályokra szabott táblában kell jelenteni. A szeptemberi jelentést a mellékelt táblázat előírásainak alapján kell elkészíteni és beküldeni. Az ellenőrzési szabályok a kitöltési útmutatóhoz lettek igazítva.

Budapest, 2008. október 14.

Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete

[A hitelintézetek szavatoló tőkéjének szeptember havi jelentésére vonatkozó átmeneti rendelkezések, valamint a Hpt.5. számú melléklete](#)

FOKOZOTT FIGYELEM A KÖTELEZŐ GÉPJÁRMŰ- FELELŐSSÉGBIZTOSÍTÁSI PIACON

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (Felügyelet) – a korábbi évekhez hasonlóan – az átszerződési időszakban és azt követően is fokozottan felügyeli majd a piaci szereplők lépéseit.

A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítással (kgfb) rendelkező járművek száma 2007 végén 3,77 millió volt Magyarországon, közülük 2,56 millió személyautó. Az állomány a 2006-os évhez képest összességében 2,2 százalékkal csökkent. Csak a 2000-3000 cm³ közötti személygépkocsik, a vontatók, a könnyű pótkocsik és a segédmotoros kerékpárok száma nőtt. A biztosítók közül néhány piaci szereplőnek szinte csak személyautókból álló kgfb-állománya van, másoknál a többiekhez képest jóval magasabb a tehergépkocsik aránya.

A kármentes ügyfelek már 2002-ben elérhették a legmagasabb, bónusz 10-es (B10) díjbesorolási kategóriát. **A tavalyi adatok szerint a teljes személyautó-állomány mintegy 36 százaléka B10-es, mintegy 22 százaléka A0-as bónuszfokozatú volt,** míg a maluszos járművek aránya minimális. E mutatók a biztosítói nyilvántartások korábbi hibái miatt nem pontosan tükrözik az elmúlt másfél évtized változásait. A kártörténeti igazolások beszerzésére vonatkozó szabályok 2007. évi átalakítását követően a Felügyelet fokozott ellenőrzései elősegítik a rendszer szabályos működését.

A kgfb-üzletág bruttó díjbevétele 2007-ben 2,9 százalékkal nőtt, s mintegy 133 milliárd forint volt. 2007-ben a korábbi évek gyakorlatával ellentétben, az állomány csökkent, így a díjbevétel növekedés mellett az egy szerződésre jutó díjbevétel 5,7 százalékkal (33 355 forintról 35 254 forintra) emelkedett. Hasonló mértékben nőtt az egy kárra jutó kárfelhasználás is (5.5%), eközben csökkent a kárgyakoriság. 2007-ben az egy kárra jutó kárfelhasználás 477 789 forint volt. **A tavalyi kárgyakoriság (tárgyévi károk száma/átlagos állomány db) 4,8 százalék volt,** a korábbi évekhez képest kedvezőbben alakult, s ez európai viszonylatban is jónak mondható. A veszélyközösség szempontjából a „legrosszabbak” a trolibuszok, a vontatók és a 80 férőhelynél nagyobb buszok. A személyautóknál a kárgyakoriság arányosan növekszik a motor térfogatának nagyságával.

A magyar piacon általában és az Európai Unió tagállamainak többségében is a kgfb veszteséges üzletágnak számít. A hazai biztosítók eredményét tekintve jelentős javulás kezdődött 2005-ben és ez a kedvező helyzet 2006-ban is megmaradt. Ehhez képest 2007-ben némi romlás tapasztalható, ami elsősorban a MÁV Általános Biztosító Egyesület veszteségével magyarázható. **A piac tavalyi 13 szereplője közül 5 ért el nyereséget az üzletágban, akadt példa azonban a bruttó díjra vetítve 10 százalékosnál is nagyobb veszteségre is.**

2008 I. félévében a Felügyelethez érkező biztosítási panaszok 66,7 százaléka (1804 db) volt kgfb-vel kapcsolatos panasz. A panaszok zöménél a biztosító vagy a biztosításközvetítő ügyviteli vagy eljárási hibáját kifogásolták, míg a panaszok egynegyede a kárügyintézés elhúzódására vonatkozott.

Az elmúlt időszakban a Felügyelet több, a piac biztonságos működését elősegítő lépést tett. Napvilágot látott a Felügyeleti Tanács ajánlása a kgfb alapján érvényesített kárigények kárrendezésének, s a kgfb állománykezelésének feltételeiről, 2007 szeptemberében a Felügyelet vezetői körlevelet jelentetett meg a kgfb díjkalkulációjának módszertani kérdéseiről a piaci szereplők vezetői számára. 2007. október közepén a Felügyelet módszertani útmutatót adott ki a kgfb-tevékenység informatikai támogatásának elvárt szakmai tartalmáról. A Felügyelet 2008 januárjában vezetői körlevélben hívta fel az egyes piaci szereplők figyelmét a kgfb-termék terjesztési gyakorlatának felülvizsgálatára, a jogszabályi környezetnek és a prudens működésnek legmegfelelőbb gyakorlat kialakítására. A kgfb-termék terjesztés során felmerülő tartalmi kérdésekben külön vezetői körlevelet bocsátott ki a Felügyelet a független biztosításközvetítők részére a legjobb gyakorlat kialakítása érdekében.

A Felügyelet fokozott figyelemmel kíséri a biztosítók 2008. október 30-án megjelentetendő kgfb-tarifáit, megalapozatlannak tűnő díjajánlat esetén a hatóság azonnal megteszi a szükséges lépéseket.

Budapest, 2008. október 29.

Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete

[Fokozott figyelem a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási piacon](#)

GYAKORI KÉRDÉSEK A MIFID TRANZAKCIÓS JELENTÉSEL KAPCSOLATBAN

A Gyakori kérdéseket a 2008. november 3-tól hatályos módosításokkal egészítettük ki. Felhívjuk az adatszolgáltatók figyelmét, hogy 2008. október 14-e és 17-e között lehetőség nyílik az adatszolgáltatás tesztelésére a már megszokott módon.

Budapest, 2008 október 14.

[Gyakori kérdések a MiFID Tranzakciós jelentéssel kapcsolatban](#)

A BIZTOSÍTÁSFELÜGYELŐK NEMZETKÖZI SZÖVETSÉGÉNEK (IAIS) XV. ÉVES KONFERENCIÁJA

Budapest, 2008. október 14-17.

SAJTÓKÖZLEMÉNY A BIZTOSÍTÁSFELÜGYELETEK NEMZETKÖZI SZÖVETSÉGÉNEK (IAIS) ÉVES KONFERENCIÁJÁRÓL

Az éves konferenciáról

Az idei IAIS konferencia témája *A biztosítás és a globalizálódó pénzügyi szolgáltatások: világszintű szabályozási és felügyeleti kihívások*. Az utóbbi években a biztosítótársaságok egyre inkább globalizálódtak és összefonódtak. Az elmúlt évben a pénzügyi piacokon tapasztalt zavar rávilágított arra, hogy milyen fontosak az erős szabályozórendszerek és milyen fontos a biztosításfelügyeletek közötti együttműködés és információcsere. A konferencia vitafórumai az alábbi témákat ölelik fel: Együttműködés és átláthatóság válsághelyzetekben; A jövőbeli fizetőképességi standardok hatása; Szektorközi konvergencia; A standardok megvalósításának előfeltételei; Viszontbiztosítás a modern pénzügyi világban; A biztosítási csoportok felügyelete; Piaci magatartás; valamint A biztosításfelügyeleti standardok alkalmazása különleges körülmények között. A konferencia jó lehetőséget biztosít az IAIS-tagok, a megfigyelők és a biztosítási szakma képviselői számára, hogy véleményt cseréljenek e fontos témákban.

Az IAIS-ről

Az 1994-ben alapított IAIS több mint 140 ország 190 igazgatási körzetének biztosításszabályozóit és felügyelőit tömöríti. Az IAIS munkáját több mint 130 biztosítási szakember, biztosító, viszontbiztosító és kereskedelmi egyesület segíti megfigyelőként. Az IAIS globális biztosítási elveket, standardokat és útmutatókat ad ki, képzést és támogatást nyújt a biztosításfelügyelettel kapcsolatos témákban, továbbá

találkozókat és szemináriumokat szervez biztosításfelügyelők számára. Az IAIS szorosan együttműködik más nemzetközi intézményekkel a pénzügyi stabilitás előmozdítása érdekében.

Az IAIS a biztosításfelügyelet elismert nemzetközi standardalkotója, és kulcsszerepet játszik a standardok átvételének megkönnyítésében. Az IAIS az alábbi célokat tűzte ki maga elé:

- nemzeti és nemzetközi együttműködés a biztosításfelügyelet hatékonyságának növelése céljából, hogy a kötvénytulajdonosok érdekében és védelmére fennmaradjon a biztosítási piacok hatékonysága, tisztességessége, biztonságossága és stabilitása;
- a megfelelően szabályozott biztosítási piacok fejlődésének elősegítése; és
- hozzájárulás a globális stabilitáshoz.

Az IAIS éves közgyűlésére a soron következő éves konferencia keretében kerül sor. A közgyűlésen terjesztik a tagok elé elfogadás céljából a legújabb felügyeleti dokumentumokat. E körbe tartoznak:

- a szabályozói tőkekövetelmények szerkezetéről; a vállalati kockázatkezelésről a tőkemegfelelést és szolvenciát biztosító vállalati kockázatkezelésről; valamint a szabályozói tőkéhez kapcsolódó belső modellek alkalmazásáról szóló standardok és útmutatók
- az egész csoportra kiterjedő felügyeleti elvek
- a csoportos felügyelő szerepéről és felelősségeiről szóló útmutató
- a nem biztosítótársaság tulajdonában lévő biztosítótársaságok szabályozásáról és felügyeletéről szóló útmutató
- a viszontbiztosítás kölcsönös elismeréséről szóló útmutató

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről (PSZÁF)

Az idén a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) ad otthont az IAIS éves konferenciájának. A PSZÁF az IAIS egyik alapítója és számos vezető tisztséget tölt be a szervezetben. 2006 októberében a PSZÁF fő képviselőjét, Dr. Asztalos Lászlót téségi képviselőként beválasztották a Végrehajtó Bizottságba. 2007-ben Erdős Mihályt választották meg a Nyugdíjkoordinációs Csoport elnökévé, Dr. Kiss Nórát pedig a Megvalósítási Bizottság elnökhelyettesévé nevezték ki.

Az IAIS 2007-ben elfogadta a Többoldalú Szándéknyilatkozatot a felügyeleték közötti információcsere megkönnyítése érdekében. A nyilatkozathoz való csatlakozás előfeltétele, hogy az adott igazgatási körzet betartsa a szigorú titoktartási kötelezettségeket. A validátorok feladata meggyőződni arról, hogy a jelentkezők megfelelnek-e a követelményeknek. A PSZÁF is delegált szakértőt az IAIS validációs testületébe.

Az IAIS Biztosítási Alapelvein (ICP) nyugszik a biztosításfelügyeleték értékelése. A PSZÁF két, az IAIS által lebonyolított önértékelési projektben vett részt. Egy magyar szakértő abban a munkacsoportban dolgozott, amely tanulmányban összegezte a 2004/2005-ös önértékelési eredményeket. Az önértékelési projektben való részvétel újabb lehetőséget biztosított a PSZÁF részére ahhoz, hogy megismerje, hogyan szabályozzák a biztosítási szektorokat a világ mintegy 60 országában.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete azzal járul hozzá az IAIS standardalkotó tevékenységeihez, hogy segít kidolgozni a nemzetközi alapelveket, standardokat és útmutatókat. A PSZÁF részvétele az IAIS albizottságaiban felhívta a figyelmet a magyarországi felügyeleti kérdésekre. Módszertana kialakítása során a PSZÁF figyelembe veszi az IAIS felügyeleti standardjait, hogy ezáltal biztosítsa a nemzetközi előírásoknak való megfelelést.

További információ:

[Az IAIS honlapja](#)

[A konferencia honlapja](#)

LÁMFALUSSY SÁNDOR BESZÉDE (nem hivatalos fordítás)

Nagyon köszönöm a kitüntető bizalmat, amely alapján felkértek, hogy megosszak Önökkel néhány gondolatot a néhány hónappal ezelőtt általam felvetett témáról, nevezetesen a pénzügyi felügyeleték

válságmegelőzésben játszott szerepéről. A javaslatom nem általánosságban a válságkezelésnek, még kevésbé a mostani válság megoldásának a megvitatására irányul, hanem a jövőbeli válságkezelésre. Némi magyarázattal tartozom azért, hogy miért pont erre a témára esett a választásom. Megérett az idő arra, hogy elkezdjük levonni a tanulságokat a jelenlegi válságból. Egy tanulság már világosan látszik: pénzügyileg globalizált világunkban a rendszerméreteket öltött válságok kezelése egyre nehezebb feladat. Képzeldőerő, eltökéltség, nagy adag bölcsesség és jókora szerencse szükséges hozzá. Igenis rendelkezünk azokkal az eszközökkel, amelyekkel megelőzhető a reálgazdaságot drámai mértékben befolyásoló zavar. Ehhez azonban összehangolt politikai akarat szükséges. Örömmel tudósítok arról, hogy még ha némileg megkésve is, de kezd megmutatkozni ez az akarat. Ezért úgy vélem, győzedelmeskedni fogunk, bár a győzelem sem gyors, sem fájdalommentes nem lesz. Tehát a nyilvánvaló konklúzió a következő: ha biztosítani akarjuk, hogy a jövőben ne forduljon elő a mostanihoz hasonló súlyos válság, ideje elkezdenünk gondolkodni azon, hogy miként fokozható a válságmegelőzés hatékonysága.

E javaslatomnak meglehetősen személyes oka is van. 2001-ben az európai értékpapírpiacokat felügyelő Bölcsek Tanácsa, amelynek megtisztelő elnöki tisztét akkor betölthettem, éves jelentésében betartotta azt a rendelkezést, mely szerint a Bölcsek Tanácsa nem foglalkozhat prudenciális kérdésekkel. Ám felhatalmazásunk ezen korlátozása ellenére rámutattunk arra, hogy az integrált, nagy, mély, likvid és innovatív piacok magasabb szintű hatékonysága – amelynek elérését megcéloztuk – „nem feltétlenül jár együtt a nagyobb stabilitással”. Azzal érveltünk, hogy „az értékpapírpiacok nagyobb fokú integrációja miatt nagyobb a határokon átnyúló összefonódás a pénzügyi közvetítők között, ami növeli az általános sokknak való kitettségüket. ...Az értékpapírpiacok valamennyi szegmense és az összes pénzügyi közvetítő között egyre növekvő összefonódások miatt a Bölcsek Tanácsa úgy véli, hogy, európai szinten azonnal erősíteni szükséges az együttműködést a pénzügyi piacok szabályozói, illetve a mikro- és makroprudenciális szabályozásért felelős intézmények között”. Jelentésünk e mondatai nem nagyon tetszettek néhány jelentősebb piaci szereplőnek, akik gazdasági analfabetizmussal vádoltak bennünket mondván, hogy figyelmen kívül hagytuk a piacok önkorrekciós képességét. Igyekszem nem emlékezni e piaci szereplők nevére. Ami a hatóságokat illeti, némi előrelépés azért történt. Számos bizottság alakult, mások új hatáskört kaptak, a három harmadik szintű (3L3) bizottság kooperatív megbeszéléseket kezdett, és ami a legfontosabb, stressz-tesztekre is sor került. E tesztek hozzájárultak ahhoz, hogy az Európai Központi Bank meg tudta akadályozni a pénzpiacok teljes ellehetetlenülését. Amint azt láthatjuk, a kézzelfogható eredmények hiánya ellenére a válságkezelés nem rendült meg, de az egészen nyilvánvaló, hogy a válságmegelőzés kudarcba fulladt.

A „válság”, amit el akarunk kerülni, *rendszerméretű* válság, amely globális szinten kihat a pénzügyi szolgáltatóipar valamennyi elemére, és súlyos károkat tud okozni a reálgazdaságnak is. Nagyon valószínű, hogy a jól működő felügyelet ellenére válságmegnyilvánulások mindig is lesznek. Bizonyos fókig ez még kívánatos is. A cél elkerülni azt, hogy a lokális válság továbbterjedjen és általános rendszerméretű válsággá fejlődjön, mint ahogy az az elmúlt egy évben történt.

Engedjék meg, hogy néhány szót szóljak a mostani zavar kialakulásáról. Nem kétséges, hogy az egyesült államokbeli másodlagos jelzálog-piaci válság a globális válságfejlémények elindítója és súlyosbítója is egyszerre. A jelenlegi súlyos helyzetért azonban távolról sem csupán ez az egy tényező felelős. Tavaly júniusig a világot szó szerint „elárasztotta” a likviditás. 2006-ig, illetve 2007 elejéig féktelen pénzügyi eufória jellemezte a piacokat az Atlanti-óceán mindkét partján. Minden mutató a kockázattudatosság szinte teljes eróziójára engedett következtetni, ami a kockázatok általános alulbecsléséhez vezetett. A tömeges értékpapírosítás és az észvesztően bonyolult pénzügyi technikák és termékek óriási mértékben fokozták az átláthatatlanságot, ezért reménytelen feladat lett a „végső hitelező” kilétének a kinyomozása. Ez a helyzet szöges ellentétben áll a korábbi válságokkal. Némi nosztalgiával emlékszem vissza arra, hogy amikor 1982 augusztusában kitört a mexikói válság, a Nemzetközi Fizetések Bankjában (BIS) csupán néhány órára volt szükségünk ahhoz, hogy (a főbb központi bankok statisztikái alapján) azonosítsuk, hogy végső hitelezőként mely negyven-ötven banknál gyűlt össze Mexikó külső adósságának a nagy része. Radikális változásoknak lehettünk tanúi a „hagyományos” pénzügyi közvetítők üzleti vezetési

modelljeiben (erről bővebben egy perc múlva beszélek majd), és új „kvázibankok”, illetve különleges rendeltetésű pénzügyi vállalkozások alakultak. Még általánosabban fogalmazva, a GDP-hez képest látványos tempóban bővült a pénzügyi tevékenység. Például 2006-ra a pénzügyi eszközök mennyisége tízszeresen meghaladta az Egyesült Államok nemzeti össztermékét, míg az 1970-es években ez az arány meglehetősen stabilan négyszeres volt. Ha ehhez hozzáadjuk még a globális fizetési mérleghiányokat és a mögöttes okokat – nevezetesen az amerikai háztartások siralmas megtakarítási teljesítményét – máris határozottan „válságbarát” környezetet kapunk.

2006/2007 teléren már érezhető volt, hogy ez a folyamat nem tarthat sokáig. És nem is tartott. Június közepén láthatóvá vált a vég kezdete, amit az imént „féktelen eufóriának” neveztem. Ez vezetett azután az augusztus 9-i történésekhez, amikor az EKB-t felhívták arra, hogy soha nem látott mennyiségű likvid eszközt pumpáljon a rendszerbe. Nem azért emlékeztetem Önöket erre a szomorú történetre, hogy megkérdézzem, általánosságban miért nem tudtuk előre jelezni a hitelpiacainkat megbénító sokk súlyosságát, hanem azért, hogy hangosan gondolkodjunk arról, hogy a három pénzügyi felügyeleti intézményrendszer – a bankfelügyelet, az Önök biztosításfelügyeletei és a piacfelügyelet – milyen szerepet tudnának játszani a rendszert fenyegető stabilitási problémák időbeli (azaz korai) felismerésében. Természetesen nem Önök az egyetlen játékosok ezen a pályán, de egy ilyen rövid beszédben kénytelen vagyok erre a nézőpontra szorítkozni.

Hadd kezdjem egy szinte teljesen banális észrevétellel. Elvileg a felügyelet biztossítja (illetve nekik kellene biztosítaniuk) a legfontosabb és legmegbízhatóbb információkat a kialakuló pénzügyi stabilitási problémákkal kapcsolatban. Ezek az információk nélkülözhetetlenek a jegybankok és a kormányok számára, amelyeknek a problémák korai szakaszában kellene megelőző intézkedéseket hozniuk. Ezek az információk más forrásból nem pótolhatók. A jegybankok a pénzpiacokon való mindennapos jelenlétükkel, illetve a fizetési és elszámolási rendszerek felügyeleti jogának gyakorlásával állítólag érzékelné tudják a veszélyre utaló jeleket. Sajnos valószínűleg túl későn ahhoz, hogy jelentősebb korai megelőző intézkedéseket hozhassanak.

Engedjék meg, hogy példaként említsek egy olyan hiányzó bankinformációt, amely különösen hasznos lett volna a megelőző intézkedések elindításához. Arról az „originate-and-distribute” (keletkeztető és szétosztó) üzleti modelltől van szó, amelyet a legtöbb bank bevezetett és amely gyökeresen megváltoztatta a bankrendszer életét. Minden bankfelügyelet tudta, hogy a bankok ebbe az irányba mozdultak el. Valamennyien tudták (vagy tudniuk kellett volna), hogy a követelések továbbadása az e célra létrehozott vállalkozásoknak jogbizonytalanságot okoz azzal kapcsolatban, hogy ezek a tranzakciók áttekinthető értékesítésnek számítanak-e; és gyakran jogos kétség merült fel a bankok többé-kevésbé kötelező likviditási felelősségvállalásaival kapcsolatban is. Még az is kérdés, hogy valakinek nem kellett volna-e jelezni, hogy a kockázatok szélesebb körben való terítése révén ezek az átadások csak bizonyos feltételek teljesülése esetén járultak volna hozzá a stabilitás növeléséhez: akkor, ha ezen értékpapírcsomagok vásárlói tisztában lettek volna azzal, hogy mit vásárolnak; akkor, ha képesek lettek volna felmérni saját ellenállóképességüket a kockázatokkal szemben nehéz pénzügyi helyzetben; és akkor, ha nem jellemezte volna őket a csordaszellem. Szomorú, de nem emlékszem arra, hogy a bankfelügyelet aggodalmuknak adott volna hangot amiatt, hogy az új üzleti modell fokozhatja a rendszerkockázatot. Lehet, hogy nem figyeltem kellőképpen.

Áttérve a nem banki szférára hadd emlékeztessen Önöket a kizárólag hitelbiztosítással foglalkozó amerikai monoline biztosítók bizarr történetére. A régi szép időkben a monoline biztosítók igen nagy tiszteletnek örvendő vállalkozások voltak, amelyek az amerikai önkormányzati adósságokat garantálták. E tevékenység társadalmilag hasznos, de nem túlságosan kockázatos vállalkozásnak számított. Emiatt a biztosítók többnyire a legjobb hitelbesorolással rendelkeztek. Körülbelül egy évvel ezelőtt köztudottá vált, hogy az elmúlt öt-hat évben a legtöbb monoline biztosító gyökeres változáson ment keresztül sokkal kockázatosabb értékpapírok vásárlása vagy garantálása miatt. Hogy lehet, hogy senki sem kongatta meg idejében a vészharangot?

A felügyeletnek jó mehetségük van arra, hogy miért hallgattak a rendszerkockázatról: felhatalmazásuk *mikroprudenciális természetű*. Fő feladatuk annak ellenőrzése, hogy a felügyelt intézmény betartja-e a meglévő prudenciális vagy egyéb szabályozásokat, és/vagy saját kockázatkezelési rendszereit. A felügyelők nem kaptak felhatalmazást, illetve nem képezték ki őket arra, hogy feltegyék maguknak a kérdést: a banki üzleti modell változása nem veszélyezteti-e a rendszer stabilitását, illetve a nem banki intézmények – vagy akár a biztosítótársaságok – nem túl nagy arányban fognak-e rendkívül kockázatos „kvázibank” műveletekbe. Ezek *makroprudenciális* kérdések, amelyekben nem számíthatunk a felügyeletre. Akkor viszont mire számíthatunk?

Ez a probléma korántsem új keletű. Visszatérve a Nemzetközi Fizetések Bankjában szerzett ósrégi tapasztalataimhoz, amikor párbeszédet szorgalmaztam a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottságban ülő bankfelügyelők és a kifejezetten makroprudenciális témákkal foglalkozó „euróvaluta állandó bizottságban” dolgozó jegybanki munkatársak között, a siker egyenetlen és bizonytalan volt. Az 1970-es évek végén a legtöbb központi bankár kezdte magát kényelmetlenül érezni annak láttán, hogy a bankok milyen lelkesedéssel hiteleztek fejlődő, különösen latin-amerikai országoknak. Ám nem sok nyugtalanságot tapasztaltam a bankfelügyelők körében, akik a változó kamatlábakhoz ragaszkodtak mondván, hogy ezek majd megvédik a bankok kamatkülönbözetét, és a banki követelések „igen likvid” jellegét. Amint azt néhány perccel ezelőtt említettem, szerencsére globális statisztikákkal rendelkezünk az ezen országokkal kapcsolatos banki követelésekről, amelyek látványos ütemben nőttek, és többségük igen rövid lejáratú volt. Emiatt nyilvánvaló volt, hogy e követelések likviditása pusztán illúzió, és hogy emelkedő kamatlábak esetén a kamatkülönbözet védelme visszaüt, és az adós országokat adósságszolgálatuk teljesítésének egyoldalú felfüggesztésére kényszeríti. Most az az aggasztó tény állt elő, hogy semmiféle olyan statisztikával nem rendelkezünk, amelyre támaszkodva feltárhatnánk az adósok és a kölcsönfelvevők közötti kapcsolatokat.

Mit lehet hát tenni? Kiindulásképpen el kellene ismerni, hogy a nagyon nagy, több országban működő bankok vagy kvázibankok – és valószínűleg a biztosítótársaságok is – speciális, testreszabott szabályozási és felügyeleti konstrukciót igényelnek. Erre azért van szükség, mert ezen intézmények ellehetetlenülése nyilvánvalóan rendszerméretű kockázatokat hordoz. Ezért rendkívül fontos, hogy az illetékes felügyeltek is biztosítsák, hogy az alkalmazott vezetési modelleknek köszönhetően ezen intézmények ne válhassanak súlyos zavar kiindulási pontjává, és ezzel egyidejűleg fokozzák az intézmények ellenállóképességét a más forrásból kiinduló válságokkal szemben. Az ilyen intézmények felügyeleteinek biztosított hatáskört bizonyos mértékben ki kellene terjeszteni a makroprudenciális veszélyekre való felhívásra. Ezalatt azt értem, hogy elő kellene írni e felügyeltek számára, hogy tájékoztassák az országaikban és – itt most felteszem az európai kalapom – az euróövezetben működő hasonló intézmények felügyeleteit azokról a fejleményekről, amelyek esetleg befolyásolhatják a rendszer stabilitását, különösen akkor, ha kiderül, hogy széles körben terjednek ezek az események. Tisztában vagyok azzal, hogy bármely ilyen javaslat két ellenvetésbe is ütközik. Az egyik az, hogy az ilyen bizalmas információk cseréje jogi akadályokba ütközhet (és gyakran ütközik is). Ez esetben le kell bontani a jogi akadályokat, mert a tét nagyon nagy. A másik ellenvetés az, hogy az intézmények általában vonakodnak információt szolgáltatni, különösen valamilyen probléma jelentkezésének korai szakaszában, és ezt nem könnyű leküzdeni. Ezt a problémát megfelelő szervezeti reform segítségével kellene megoldani.

Mindez azonban továbbra is nyitva hagyja az előbb felvetett kérdést: az új módszerek, változó vezetési modellek vagy innovatív új termékek potenciális rendszerszerű hatásainak a kiszűrése távol esik a felügyelők fő, mikroprudenciális kötelezettségétől. Az ilyen jellegű felkérések akár el is vonhatják a figyelmüket ettől a – nem igazán könnyű – feladat teljesítésétől. Nincs kétségem afelől, hogy ez a munka nagyon megerőltető (különösen a nagy, több országban működő intézmények esetén). Ahogy a francia mondás tartja: "il vaut mieux ne pas mélangier les genres".

Az a lehetséges megoldás jutott az eszembe, hogy a felügyelők „fő” kötelezettségeik teljesítésébe be kellene vonni valakit, akinek kifejezetten az lenne a feladata, hogy próbálja kiszűrni a potenciális rendszerveszélyeket. Biztosítani kellene, hogy ez a személy közvetlenül hozzáférjen a felügyeleti tevékenység során feltárt információk teljes köréhez; és ha ez a személy olyan tényekre vagy adatokra

bukkan, amely közelebbi vizsgálatot indokol, fő feladata az lenne, hogy felvegye a kapcsolatot a többi felügyeleti csoportban működő kollégáival és az összegzett információk alapján megállapítsa, szükség van-e makroprudenciális intézkedésekre. Sok esetben valószínűtlen, hogy makroprudenciális aggodalom merül fel egy-egy bank elszigetelt vizsgálatakor. Ugyancsak e személy feladata lenne, hogy információt gyűjtsön arról, hogy mi történik a tágabb piacokon. A nagy, több országban működő intézmények tipikusan sokféle tevékenységgel foglalkoznak, és emiatt értékes információkat tudnak szolgáltatni olyan fejleményekről, mint például új típusú közvetítők (pl. kvázibankok) megjelenése, a meglévő közvetítők által alkalmazott üzleti modell változása (ez történt a bankoknál és a monoline biztosítóknál), és természetesen az új termékek bevezetéséről és értékesítéséről is. Az ilyen információk összegyűjtése, keresztellenőrzése és összegzése segítene a hatóságoknak felmérni, milyen történések várhatók a jövőben, és nem már lezajlott csatákat kellene megvívniuk.

Mivel a jegybankok vannak az első védelmi vonalban akkor, amikor meg kell akadályozni, hogy a kezdetben elszigetelt események rendszeremertű válsággá fejlődjenek, és mivel ők maguk is bankárok, és ezért jól ismerik az összetett és új pénzügyi eszközöket és technikákat, célszerű lenne, hogy ez a személy jegybanki munkatárs legyen. Szerintem ennek így kellene lennie függetlenül attól, hogy a felügyelet a jegybank égisze alatt működik-e vagy sem. Jómagam inkább azt szorgalmazom, hogy szoros intézményi kapcsolat legyen a felügyelők és a jegybank között.

Ilyen okok miatt javasoltam 2004. októberében a luxembourgi Központi Bankban tartott Pierre Werner előadásomban, hogy a Szerződés 105(6) cikke alapján fontolóra kellene venni, hogy az EKB vállaljon működési társfelelősséget az euróövezet 45-50 nagy, több országban működő bankjának a felügyeletében. A múlt év tapasztalatával a hátunk mögött ehhez ma még azt tenném hozzá, hogy e társfelelősség középpontjában pontosan a rendszer törékenységét okozó elemek korai kiszűrése kell, hogy álljon.

E javaslatok megvalósítása vajon ösztönözte volna-e központi bankárjainkat arra, hogy aggodalmaik ismételt hangoztatásán túl – még jóval a válság 2007 augusztusi kitörése előtt – politikai lépést tegyenek? És vajon bármilyen politikai intézkedés visszafogta volna-e azt a féktelen eufóriát, amely 2007 júniusáig jellemezte piacainkat – és ami leginkább okolható a jelenlegi súlyos helyzetünk miatt? A választ természetesen soha nem fogjuk megtudni. De hadd mondjam el: a tények és adatok, amelyek az adott 45-50 bankról szóló (vagy a bankok segítségével összegyűjtött) belső információk összegzéséből rendelkezésre álltak volna, jelentősen alátámasztották volna az EKB elnöke és kormányzótanácsa által hangoztatott aggodalmakat. A megfelelő időben nem álltak, sőt ma sem állnak rendelkezésre ilyen információk.

TÁJÉKOZTATÁS A BIZTOSÍTÁSKÖZVETÍTŐI HATÓSÁGI VIZSGA VIZSGAIDŐPONTJAIRÓL

A 18/2008 (VI.13.) számú, a függő és független biztosításközvetítői hatósági képzés követelményrendszeréről és a hatósági vizsgáról szóló PM rendelet (továbbiakban: rendelet) 9.§ (4) és (7) bekezdései alapján a Felügyelet/Hatóság feladata a vizsgaidőpontok kitűzése.

2008. november 1. napját követően tartandó biztosításközvetítői hatósági vizsgaidőpontokat a Felügyelet/Hatóság az alábbiak szerint tűzi ki:

Vizsga napja: minden hét **kedd** és **csütörtök** napja.

Az adott vizsganapon két vizsgaidőpont lehetséges: **10:00 óra** illetve **13:00 óra**.

Vizsgát csak ezekre az időpontokra lehet szervezni.

2008. október 27.

Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete

[Hatósági vizsgával kapcsolatos információk](#)

A GLOBÁLIS PÉNZPIACI HELYZET LEGÚJABB FEJLEMÉNYEI

A MAGYAR NEMZETI BANK, A PÉNZÜGYMINISZTERIUM ÉS A PSZÁF KÖZÖS NYILATKOZATA

Üdvözljük, hogy az Európai Unió Pénzügyminisztereinek Tanácsa (ECOFIN) az amerikai pénzügyi válság európai hatásainak kezelésére közös álláspontot alakított ki.

Magyarország aktívan részt vett a közös uniós álláspont létrehozásában, a hazai szabályozási környezetet ezzel összhangban módosítja.

A pénzügyminiszter javaslatára a kormány napokon belül törvényjavaslatot terjeszt a parlament elé a hazai betétbiztosítási rendszer módosítására, a biztosított összeg tanácsi megállapodásnak megfelelő emelésére.

A hazai pénzügyi közvetítőrendszer alapvető feladatait zavartalanul ellátja. A magyar bankrendszer tőkeerős és stabil, jelentős tartalékokkal rendelkezik a kedvezőtlen külső hatások kivédésére. A betétesek pénze maradéktalanul biztonságban van.

A Kormány, az MNB és a PSZÁF teljes mértékben elkötelezett amellett, hogy megőrizze a betétesek bizalmát és magyar pénzügyi rendszer biztonságos működését. A hatóságok rendelkeznek minden olyan eszközzel, amely biztosítja a magyar pénzügyi közvetítő rendszer stabilitásának fenntartását.

Budapest, 2008. október 8.

[A Magyar Nemzeti Bank, a Pénzügyminisztérium és a PSZÁF közös nyilatkozata](#)

A FELÜGYELETRE ÉRKEZETT LEGGYAKORIBB KÉRDÉSEK ÉS AZ AZOKRA ADOTT VÁLASZOK A JELENLEGI PÉNZÜGYI HELYZETTEL KAPCSOLATBAN

Azokat a jellemző kérdéseket – s a hozzájuk tartozó válaszokat – gyűjtöttük össze, amelyeket ezekben a napokban leggyakrabban kérdeznek az ügyfelek a Felügyeletről. Ezen túlmenően létrehoztunk egy önálló oldalt, ahol közreadjuk a pénzügyi helyzet kapcsán a társhatóságok, nemzetközi felügyeleti szervezetek közleményeit, illetve a Felügyelet ügyfélszolgálatának elérhetőségét is.

2008. október 13.

Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete

[A pénzügyi helyzettel foglalkozó oldal](#)

CESR SAJTÓKÖZLEMÉNY (nem hivatalos fordítás)

A közelmúlt piaci válságának kezelését célzó új CESR-intézkedések

A pénzügyi piacok fejleményeinek szoros és folyamatos nyomon követését követően a CESR-tagok szeptember 30-án Párizsban tartott ülésükön úgy döntöttek, hogy a pénzügyi válság fő vonatkozásainak kezelésére a következő, az EU-s értékpapír szabályozók hatáskörébe eső intézkedéseket fogantatosítják. Ezt a munkát, ahol erre mód nyílik, szorosan összehangolva végzik saját, harmadik szintű bizottságaikkal, amelyek között helyt kap a banki terület, a biztosítás és a nyugdíjalapok (nevezetesen, a CEBS, azaz az Európai Bankfelügyelők Bizottsága és a CEIOPS, azaz az Európai Biztosítási és

Foglalkoztatói Nyugdíj Felügyelet Bizottsága), és amelynek része az IOSCO-val, azaz az Értékpapír Felügyelet Nemzetközi Szervezetével való kapcsolattartás is.

A CESR elnöke, Eddy Wymeersch a következőt mondta:

„Európa értékpapír szabályozói különös éberséggel figyelik a pénzügyi piacok fejleményeit és készen állnak arra, hogy intézkedéseket tegyenek a pénzügyi piacok rendes működésének biztosítása, valamint a befektetők védelme érdekében. Jómagunk megerősítjük tevékenységünket a felügyeleti szektor fő területein azzal a céllal, hogy a piacon a befektetői bizalmat visszanyerjük, valamint hogy az európai felügyeleti szervek reakcióját összehangoljuk ebben a kritikus időszakban.”

- **Fedezetlen eladások:** a CESR-tagok által a fedezetlen eladásokra vonatkozóan elfogadott országos szintű döntések sürgős kezdeti összehangolását követően a CESR annak lehetőségét vizsgálja, hogy hogyan mozdítható elő az országos szintű döntések további konvergenciája a lehető legteljesebb és legmegfelelőbb mértékben, úgy, hogy közben a piacok átláthatósága javuljon. Ennek révén erősödni fog a tagállamok közötti együttműködés a fedezetlen eladások betiltásával kapcsolatos konkrét érvényesítési ügyek tekintetében. *E munkát a CESR-Pol fogja elvégezni, amelynek vezetője Kurt Pribil, az osztrák Pénzpiaci Felügyelet (angol rövidítése: FMA) vezérigazgatója.*
- **Befektetési alapok:** A CESR szorosan nyomon követi a közelmúlt piaci eseményeinek a befektetési alapok szabályos működésére gyakorolt hatását. *E munkát a Befektetés-kezelési Szakértő Csoport fogja elvégezni, amelynek vezetője Lamberto Cardia, az olasz Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (Tőzsd felügyelet, azaz a CONSOB) elnöke.*
- **Befektető-védelmet célzó intézkedések:** A CESR a Lehman Brothers jelentős bukásának hatását is vizsgálni fogja oly módon, hogy összehangolja a tagállamok által végzett adatgyűjtést és az érintett befektetők jogainak kivizsgálását. *E feladatmegoldó csapat elnöke az UK FSA (a brit Pénzügyi Szolgáltatások Felügyelete) egyik képviselője lesz.*
- **Számviteli kérdések:** Nyilvános konzultációt követően a CESR rövidesen kiadja a valósérték méréséről és az ahhoz kapcsolódó, az illikvid eszközökben lévő pénzügyi instrumentumokra vonatkozó nyilvánosságra hozatali követelményekről szóló végleges nyilatkozatát. A CESR-tagok mint a tőzsdén jegyzett társaságok révén a számviteli szabványok országos szintű érvényesítői, ebben az időszakban is nyomon követik a számviteli szabványok alkalmazását, valamint minden új fejleményt. *E munkát a CESR-Fin fogja végezni, amelynek vezetője Fernando Restoy, a spanyol Comisión Nacional del Mercado de Valores (Értékpapír-piaci Ügynökség, azaz a CNMV) Vezető Bizottságának tagja.*
- **Klíring és elszámolás:** A CESR-tagok szorosan nyomon követik a kereskedést követő infrastruktúrák szabályos működését, annak érdekében, hogy a jelenlegi labilis időszakban biztosítsák a tranzakciók zökkenőmentes lezárását. *E munkát a Kereskedést követő Szakértő Csoport fogja végezni, amelynek vezetője Farkas István, a magyar PSZÁF elnöke.*

Azt is meg kell jegyeznünk, hogy a CESR jelenleg más fontos és e témakörhöz kapcsolódó, 2008 áprilisában jóváhagyott munkafolyamatok véglegesítésén is fáradozik, a Pénzügyi Stabilitási Fórum által elfogadott néhány ajánlás megvalósítása érdekében. Ennek konkrét példái a nem részvényeszközök piaci átláthatóságának CESR általi vizsgálata, az UCITS (átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozások) kockázatkezelési elveinek áttekintése és a hitelminősítő ügynökségekkel kapcsolatos további munka.

[A CESR honlapja](#)

CEIOPS SAJTÓKÖZLEMÉNY (nem hivatalos fordítás)

A CEIOPS (Európai Biztosítási és Foglalkoztatói Nyugdíj Felügyeleti Bizottsága) véleménye a válságról és a jelenlegi részvénytársasági fejleményekről

A jelenlegi piaci válság az európai biztosító társaságokra és nyugdíjalapokra korlátozott hatással van. Az európai rendszer erős és a CEIOPS, valamint annak banki és értékpapír- testvérbizottságai teljes mértékben elkötelezettek a pénzügyi stabilitás fontos célkitűzése mellett.

Az viszont jól ismert tény, hogy a CEIOPS egyik pénzügyi szektora sem fektet be légüres térbe. A biztosítók és a nyugdíjalapok mint fontos befektetők úgy vesznek részt az általános piaci fejleményekben, hogy mind a pénzügyi szektorban uralkodó általános káoszt érzékelik, mind pedig egyes további közvetett hatásokat, így például az illikvid értékpapírok és a csökkenő részvényárak hatását is megérik.

A részvényárak az utóbbi néhány nap folyamán hatalmas mértékben csökkentek. A mai napon egy kisebb japán életbiztosító bukott meg, ami a cég jelentős alternatív befektetéseket magába foglaló befektetési stratégiájának a következménye. Európában nem láthatók előre hasonló kudarcok. A felügyelők azonban továbbra is nagyon körültekintően nyomon követik a helyzetet saját hazai piacain, valamint erősítik a nemzetközi együttműködést és információ-megosztást. Ahol szükséges, a felügyeleti szerveknek rugalmas hozzáállást kell tanúsítaniuk saját felügyeleti rendszerükkel szemben, annak érdekében, hogy a felügyeleti intézkedésekből származó prociklikus hatásokat elkerüljék. A CEIOPS felmérést végez az egyes országos szintű módszerekkel és legjobb gyakorlatokkal kapcsolatban, és készen áll arra, hogy az Európában foganatosítandó felügyeleti intézkedéseket szorosan összehangolja.

Az európai biztosítók és nyugdíjalapok fontos intézményi részvénybefektetők. Ezért nagyon fontos az iparág túlzott reakcióit elkerülni a jelenlegi, igen gyorsan változó körülmények között. Ennek keretében a CEIOPS felhívja a felügyelők és az iparág szereplőinek figyelmét az IAS 39. szabványának hatáskörére. Ez megköveteli, hogy a részvényeknek piaci áruk legyen, de azzal kapcsolatban is iránymutatást nyújt, hogy azokban az esetekben, amikor nem áll rendelkezésre ide vonatkozó piaci tapasztalat, a valósérték mérésénél hogyan érdemes élni a belső vezetői feltételezésekkel. „Az elveken nem kell változtatnunk, de készen kell állnunk arra, hogy az aktív piac fogalmát újragondoljuk, ott, ahol a piacok nyilvánvalóan nem a megfelelő árat sugallják.” – nyilatkozta Thomas Steffen, a CEIOPS elnöke.

[A CEIOPS honlapja](#)

FOGYASZTÓVÉDELEM

KÉZZELFOGHATÓ PÉNZÜGYEK

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete és a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége közös sajtótájékoztatója
(Budapest, 2008. október 22.)

Varga Csaba, a PSZÁF főigazgatója beszédének szövege:

A látásukban korlátozott emberek számtalan nehézséggel találják magukat szembe mindennapi életük során, így többek között a pénzügyi ügyeik intézésekor is. Az akadálymentesítést, mint fogalmat legtöbbször elsősorban a mozgásukban korlátozott emberek esetében használják – és a gyakorlatban is csak ilyen szempontból történik meg az akadálymentesítés –, holott a látás hiánya is számos akadályt támaszt.

A Felügyelet két lépést tesz most e társadalmi réteg megsegítésére.

1. A vakok és gyengénlátók számára Braille írással elkészített egy tájékoztató kiadványt a pénzügyi szolgáltatásokról. A kiadványt a Felügyelet a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége központjának, helyi, és területi szervezeteinek juttatja el egy-egy példányban, kapnak belőle a vakok és gyengénlátók számára alapított iskolák, illetve Magyarország (látók számára működő, hagyományos) megyei könyvtárak is. A kiadványból a jelentős, speciális nyomtatást igénylő költségek miatt 60 példány készül, milliós ráfordítással. A kiadvány úgy készült, hogy a fejezetek cserélhetőek benne, a Felügyelet szükség esetén gondoskodni fog az egyes részek frissítéséről, cseréjéről. A Felügyelet tervezi, hogy a kiadvány hangos könyv formájában is megjelenjen a továbbiakban.
2. A Felügyelet fogyasztóvédelmi tevékenysége keretében összegyűjtötte a vakoknak, gyengénlátóknak a pénzügyi szolgáltatások igénybe vételekor szóba jöhető problémáit, megoldást is keresve rájuk. Célszerű lenne a látássérültekkel – és más fogyatékos emberekkel – kapcsolatos egységes banki gyakorlat kialakítása érdekében a hitelintézeteknek önszabályozó lépéseket tenni, a Magyar Bankszövetség koordinálásával.

- **Sorszámhúzó automata – sorra kerülés**

Már a bankba történő belépés is sokszor nehézségekbe ütközik a látáskorlátozott emberek számára. Ha mégis ilyen szempontból is megtörtént az akadálymentesítés, a következő akadály számukra a számhúzó automata kezelése. A témával kapcsolatos további nehézség, hogy a számkijelző berendezések csupán jelzik, hogy új ügyfél következik, de hangos bemondás hiányában a nem látók nem tudják, hogy mikor következnek, illetve melyik ablakhoz kell menniük ügyintézésre.

Megoldási javaslat:

Egy személyi segítő – aki tekintettel arra, hogy nyilván nem tömeges méretekben fordul elő ez az eset akár egy ügyintéző, akár a biztonsági őr – legyen a segítségére az arra rászorulóknak.

- **Szerződés aláírása, rendelkezési jog gyakorlása**

A banki ügyintézés legkritikusabb pontja a nem látók számára a szerződés megkötése, aláírása. Elvileg nem tiltja jogszabály, hogy a vak, illetve látássérült emberek jognyilatkozatot tegyenek, szerződést kössenek. Több hitelintézet – belső szabályzatára hivatkozva – mégis korlátozzák őket ebben a jogukban. Gyakran kérnek tőlük (állandó) névírót, vagy két tanút (aki nem lehet banki alkalmazott). Az aláírás kérdése nem csak a szerződés létrejöttékor, hanem rendelkezési joguk gyakorlása során minden alkalommal felmerül.

Megoldási javaslat:

Az érintett hitelintézetek a Polgári Törvénykönyv passzusaiból vezetik le gyakorlatukat, amely szerint ha az írásbeli alakot jogszabály rendeli, és a szerződő fél **nem tud, vagy nem képes írni**, a szerződés érvényességéhez közokirat, vagy teljes bizonyító erejű magánokirat szükséges. A Polgári perrendtartásról szóló törvény e mellett a magánokiratokra, illetőleg azok teljes bizonyító erejére vonatkozóan kimondja, hogy „**ha az okirat kiállítója olvasni nem tud, vagy nem érti azt a nyelvet, amelyen az okirat készült**, ... az okiratnak csak akkor van teljes bizonyító ereje, ha magából az okiratból kitűnik, hogy annak tartalmát a tanúk egyike vagy a hitelesítő személy a kiállítónak megmagyarázta”.

Elvileg a pénzügyintézet munkatársa(i), vagy akár az éppen ott tartózkodó ügyfelek közül két tanú együttes jelenléte is nyújthat kellő garanciát és biztonságot a látássérült emberek pénzügyi ügyintézéséhez. Csakhogy a szerződést ismertető személy (aki a szerződés létrejöttében érdekelt) nem lehet a bank alkalmazottja. A felolvasást csak az ügylet szempontjából kívülálló, független harmadik személy végezheti, illetve a számla feletti rendelkezés esetén ez a személy igazolja a megbízás teljesülését.

Ha viszont egy más személy (tanú, néviro) segítségét kényszerül igénybe venni a látássérült (pl. egy számla feletti rendelkezés során), pénzügyei más emberek számára is ismertek lesznek. Itt is felmerül a veszélynek való kitétség problémája. A banki alkalmazottakat köti a titoktartás, viszont más magánszemélyek esetleg rosszindulatúan felhasználhatják az ilyen módon megszerzett információkat a látássérült megkárosítására.

Az, hogy meghatalmazott, vagy néviro eljárását kéri a hitelintézetek, sérti a látássérültek esélyegyenlőségét, mivel a vak emberek többsége képes nevének aláírására. A bankok az e társadalmi csoportot ismerő Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségével együttműködve találhatnának pontos megoldást találni a problémára.

Megfontolandó, hogy korábban az egyik takarékszövetkezet azon ügyfeleiknek, akik nem tudnak aláírni, számlanyitáskor az aláírás bélyegző mellé egy titkos jelszót adott, amellyel a későbbiekben azonosíthatták magukat.

- **Korlátok a bankautomaták használata esetében**

A nem látó embereknek egyedül szinte lehetetlen egy bankautomatából pénzt felvenni. Egyes bankok álláspontja szerint helyzetükből adódóan a látássérült emberek bankautomatából történő készpénzfelvétel esetén veszélyeztetettek, ezért sok bank nem is „hajlandó” elősegíteni azt. A bankfiókban történő készpénzfelvétel azonban drágább (s ismét felmerülnek a rendelkezési jog aláírási nehézségei)

Megoldási javaslat:

2004 júniusában helyezték üzembe az első hazai beszélő banki automatát (*Volksbank*), ma pedig már egy másik bank (*K&H Bank*) is rendelkezik több ilyen ATM-készülékkel. Több bank sajnos nem csatlakozott a kezdeményezéshez, sőt volt, aki elzárkózott a fejlesztés elől, amit azzal indokolt: a látássérültek nem ismerik fel úgy a veszélyhelyzeteket, mint a látók, így az ATM használatkor kitétebbek a támadásoknak

Ennek kivédésére célszerű lenne, ha a bankok – az ügyfélszerzés érdekében bizonyos költségeket is vállalva – a 24 órában megfigyelt, illetve zárt helységben üzemelő automatákat szerelnék fel ezekkel a vakokat segítő technikai eszközökkel. Megfontolandó, hogy a bankautomatákat nem vagy csak korlátozottan használni képes, látássérült ügyfelek esetleg kedvezményeket kaphassanak a fiókban történő kiszolgálás normál költségeiből (ilyen időleges kedvezményeket két hitelintézet /*K&H Bank, Volksbank*/ is ajánlott az elmúlt években.

- **Biztosítás**

Egyes biztosítók az élet-, illetve balesetbiztosítás megkötésekor a vakságot kiemelt kockázati tényezőként értékelik, s ezért többletdíjjal sújthatják.

Megoldási javaslat:

A vakok – helyzetükből adódóan – az MVGyOSz összegzése szerint sokkal óvatosabban közlekednek, és semmilyen statisztika nem támasztja alá, hogy több baleset érne őket látó embertársaiknál. A vakok érdekképviseleti szervezetének a Magyar Biztosítók Szövetségével (Mabisz) együttműködve értékelhetnék a biztosítóknak a látássérültek esetében felmerülő kockázati tényezőit.

NAGYÍTÓ

TÁJÉKOZTATÓ A PÉNZÜGYI RENDSZER 2008. I. FÉLÉVI MŰKÖDÉSÉRŐL

A magyar pénzügyi rendszer változatlanul rendeltetésszerűen működik, eredményes és stabil – állapította meg a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének a felügyelt szektorok 2008. I. félévi működéséről és kockázatairól szóló, ma közzétett jelentése. Ezt jelzi, hogy az ügyfélhitelek állománya 2007. I. félévéhez képest bő 20 százalékkal nőtt, számottevően bővült a banki ügyfélbetétek állománya, a teljes pénzügyi szektor rendelkezésre álló tőkeállománya pedig magas volt. A nagyobb forrásszerzési költségek, az éles piaci verseny nyomán a bankrendszerben az elmúlt egy év alatt – magas szintről – 5 százalékponttal csökkent a tőkejöveldelmezőség.

A pénzügyi szféra kockázatai ebben az időszakban – elsősorban a nemzetközi körülmények romlása miatt – jelentősen növekedtek. E miatt a rendszer minden szereplőjének részéről gondosságra és körültekintésre van szükség. A részvénypiacon és a forint kötvénypiacon bekövetkezett áresés miatti veszteségek nagy részét a befektetők – így a befektetési alapok, unit-linked biztosítások ügyfelei, pénztártagok – nem realizálták eddig. Ha ők az alacsony árfolyamok idején nem is igényelnek kifizetést szolgáltatójuktól, a válságperiódust követően megtakarításuk nyereségesebbé fordulhat át.

A Felügyelet napi adatbekérés és egyéb felügyelési eszközök segítségével folyamatosan nyomon követi a bankrendszer magas kockázatúnak számító likviditási (a bejövő és kimenő pénzek egyenlegére vonatkozó), jöveldelmezőségi és tőkehelyzetét.

A működési kockázatokat tekintve különösen fontos a – szolgáltatói értékesítés egyre nagyobb részét bonyolító – az ügynökök tevékenységének megfelelő ellenőrzése, illetve a magánnyugdíjpénztáraknál tartósan fennálló befizető azonosítási problémáinak megfelelő kezelése. Az egyéb szektorokat illetően, a gyenge tulajdonosi ellenőrzés mellett működő szervezetek belső irányítása kapcsán személyi kockázatok merülnek fel.

Budapest, 2008. október 18.

Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete

[A felügyelt szektorok működése és kockázatai – 2008. I. félév](#)

EURÓPAI UNIÓ

CESR ÚTMUTATÓK – ÖSSZEFÉRHETETLENSÉG, LEGJOBB VÉGREHAJTÁS, ÖSZTÖNZÉSEK

A Committee of European Securities Regulators (Értékpapír Szabályozók Európai Bizottsága – „CESR”) 2008. október 6-án tette közzé honlapján a MiFID egyes kérdéseivel kapcsolatos útmutatóit: (i) összeférhetetlenség; (ii) legjobb végrehajtás; (iii) ösztönzések.

Az útmutatók címzettjei a CESR tagok, céljuk felügyeleti eljárások egységességének előmozdítása.

Az útmutatók a felügyelő hatóságok számára készültek, összefoglalják a szabályok főbb elemeit és értelmezik a kapcsolódó célokat és ezek folyamányát. A CESR arra helyezte a hangsúlyt, hogy a MiFID rendelkezéseit elérhetőbbé tegye a felügyeleti munkát végzők számára. Az értelmezési kérdésekkel továbbra is a CESR kérdés-válasz modulja, az irányelvek és az ajánlások foglalkoznak.

Az útmutatók létrehozásával a CESR a szabályozók munkájának összehangolását kívánja segíteni.

2008. október 8.

Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete

[Kapcsolódó dokumentumok](#)

A CESR, A CEBS ÉS A CEIOPS KÖZÖS NYILATKOZATA A SZÁMVITELI KÉRDÉSEKKEL KAPCSOLATOS LEGÚJABB FEJLEMÉNYEKRŐL

(nem hivatalos fordítás)

Az Európai Értékpapír Szabályozók Bizottsága (a CESR), az Európai Bankfelügyelők Bizottsága (a CEBS) és az Európai Biztosítási és Foglalkoztatói Nyugdíj Felügyeleti Bizottsága (a CEIOPS) szoroson nyomon követi a valósérték-alapú elszámolásokkal kapcsolatos legújabb fejleményeket.

A három bizottság elismeri, hogy a szabványok felállítása és hivatalos értelmezése az IASB (Nemzetközi Számviteli Szabványtestület), míg a meglévő szabványok általános értelmezésének kibocsátása az IFRIC (Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság) hatáskörébe tartozik. Az Európai Bizottság hatásköre ezeknek a szabványoknak az elfogadása és értelmezése az IAS (Nemzetközi Számviteli Szabványok) szabályozás 3. cikkelyében megjelölt módon.

A három bizottság a mérésre és a nyilvánosságra hozatalra vonatkozó követelmények megfelelő és következetes alkalmazásának fontosságát is hangsúlyozza. A nemrégiben lezajlott piaci események azt jelzik, hogy a piaci bizalom megerősítéséhez lényeges és teljes körű pénzügyi információkra van szükség.

Nemrégiben mindhárom bizottság kiadta saját jelentését a valósérték-alapú elszámolásról¹, ami az Ecofin (Gazdasági és Pénzügyminiszterek Tanácsa) 2007. októberi útitervében vázolt kérésre válaszol. A válság

¹ Az összetett és illikvid pénzügyi instrumentumok értékelésének kérdéseiről szóló CEBS jelentés (CEBS ref.: 2008 79), valamint Jelentés a bankok átláthatóságáról a közelmúlt piaci válsága által érintett tevékenységek és termékek tekintetében (CEBS 2008 76), megjelentek: 2008. június 18-án, CEIOPS jelentés a strukturált hiteltermékek értékelésének kérdéseiről (CEIOPS-DOC-30/08), megjelent: 2008. augusztus 19-én, valamint CESR nyilatkozat a

azóta mélyült, és az EU vezetői és pénzügyminiszterei az ECOFIN Tanácson keresztül gyorsan reagáltak, a bizalom visszaállítása és a pénzügyi rendszer megfelelő működésének biztosítása érdekében.

Az Ecofin Tanács 2008. október 7-én tartott ülésén hangsúlyozták az USA-beli és az európai bankok számviteli módszereiben a számviteli szabályokban meglévő különbségek miatt fellelhető torzulások elkerülésének szükségességét. Nyilatkozatukban az IFRS (Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Szabványok) szerinti mark to market (napi alapú) értékelés rugalmas alkalmazásának lehetőségét is említették, az IASB legújabb iránymutatásában foglaltak szerint. Az Ecofin hangsúlyozottan ajánlotta, hogy az EU-s felügyelők és a könyvvizsgálók azonnal alkalmazzák ezt az új iránymutatást. A Tanács az eszköz-átcsoportosítás kérdésének gyors megoldását is fontolóra vette. E célból az Ecofin arra biztatta az IASB-ot és a FASB-ot (Amerikai Számviteli Szabványtestület), hogy e kérdés megoldásában működjenek együtt, és örömmel üdvözölték a Bizottság készségét arra, hogy mielőbb megfelelő intézkedéseket terjesszen elő. Végül, az Ecofin várakozásai szerint e kérdést 2008 október végéig meg kell oldani, hogy azt a harmadik negyedév végére a megfelelő eljárások szerint megvalósítsák.

A három bizottság üdvözli az IASB által tett, a fenti kérdések megoldását célzó sürgős intézkedéseket, és reméli, hogy az átcsoportosítással szemben támasztott követelmények módosítása, valamint az IFRS-ben történő plusz nyilvánosságra hozatalok hozzájárulnak majd a bizalomnak a pénzügyi piacokon történő visszaállításához és az átláthatóság növeléséhez. A három bizottság szintén örömmel tapasztalja az Európai Bizottság új szabályozását, amely a módosítás azonnali életbe léptetését teszi kötelezővé, annak érdekében, hogy az európai előkészítők e téren mind a szektorok között, mind pedig az egyéb joghatóságok előkészítőivel szemben egyenlő eséllyel induljanak.

Támogatják azt a célkitűzést is, hogy globális számviteli szabványokat léptessenek életbe, és ezért nagyra értékelik az IASB választ az EU-vezetők és mások által az átcsoportosítás kérdésében felvetett agggodalmakra, és ennek következtében az annak elkerülésére tett lépéseket is üdvözik, hogy az EU az IAS 39. szabványból (Pénzügyi instrumentumok: elismerés és mérés) egy részt kivegyen.

A három bizottság a főkönyvelő amerikai SEC irodája (Amerikai Értékpapír- és Tőzsdebizottság) és a FASB által nemrégiben kiadott, a valósérték-alapú elszámolás pontosítására vonatkozó IASB nyilatkozatokat is támogatja, valamint azt is üdvözli, hogy a szabványok felállítói is elkötelezték magukat a további munka mielőbbi közös elvégzésére.

Az EU-s előkészítőknek, könyvvizsgálóknak és egyéb érdekelt feleknek nem szabad figyelmen kívül hagyniuk a 2008. október 2-án kiadott, a valósérték-alapú elszámolás SEC-FASB általi pontosítására vonatkozó IASB állásfoglalást, amelyet 2008. október 14-i sajtóközleményében az IASB is megerősített. Azt is fontos hangsúlyozni, hogy az IASB áttekintette a szóban forgó pontosítást, és azt az IAS 39. szabvánnyal összhangban lévőnek találta. A három bizottság különösen azt hangsúlyozza és támogatja, hogy a pontosítás többek között a következő témákra összpontosít:

- A vezetőség belső feltételezései. Az olyan vezetői becslések használata, amelyek magukba foglalják a jelenlegi piaci szereplőknek a jövőbeni cashflow-kkal szemben támasztott elvárásait, valamint megfelelő kockázati prémiumokat tartalmaznak, akkor elfogadható, amikor egy adott értékpapírra vonatkozó aktív piac nem létezik.
- A piaci jegyzések (pl. kereskedői jegyzések vagy árképzési szolgáltatótól származó információk) használata a valósérték méréséhez rendelkezésre álló vegyes információk értékelésénél. A kereskedői jegyzések inputként szolgálhatnak a valósérték mérésénél, de nem feltétlenül meghatározóak, amennyiben egy adott értékpapírra vonatkozó aktív piac nem létezik.
- A szabálytalan ügyletek eredményei a valósérték mérésénél nem meghatározók. A válság- vagy kényszerű felszámolást követő értékesítések nem számítanak szabályos ügyleteknek. Annak meghatározása, hogy egy konkrét tranzakció kényszerű vagy szabálytalan, megítélés kérdése.

valósérték méréséről és a pénzügyi instrumentumok ehhez kapcsolódó nyilvánosságra hozataláról az illikvid piacokon, CESR ref. 08-713b, megjelent: 2008. október 3-án

- Egy inaktív piacon zajló ügyletek befolyásolhatják a valósérték mérését, és bár azok a valósérték mérésénél szolgálhatnak inputként, nagy valószínűséggel nem lesznek meghatározóak. Annak meghatározása, hogy egy adott piac aktív-e vagy sem, megítélés kérdése.

A három bizottság az előkészítőket és a könyvvizsgálókat arra biztatja, hogy az IASB állásfoglalását haladéktalanul, az Ecofin által annak 2008. október 7-én tartott ülésén kért módon kövesse.

Az IASB 2008. október 14-i sajtóközleményében foglaltak szerint annak Szakértői Tanácsadó Testülete jelenleg egy iránymutatás kidolgozásán fáradozik. A Szakértői Tanácsadó Testület végleges dokumentuma tartalmazni fogja az Amerikai Pénzügyi Számviteli Szabványtestület állásfoglalásában szereplő, 2008. október 10-én kiadott iránymutatást, amely egy pénzügyi eszköz valósértékének meghatározásáról szól abban az esetben, ha az adott eszköz piaca nem aktív.

A három bizottság arra biztatja az IASB-ot, hogy az IAS 39. és az IFRS 7. szabvány módosításával kapcsolatos iránymutatást mielőbb véglegesítse, annak érdekében, hogy a társaságokat és a könyvvizsgálókat ily módon segítse soron következő évközi pénzügyi kimutatásaik elkészítésében, és a bizottságok az e vonatkozásban tapasztalható minden új fejleményt nyomon fognak követni.

A bizottságok ezen felül arra is biztatják az IASB-ot és a FASB-ot, hogy azok mielőbb bocsássák ki a 2008. október 14-i sajtóközleményben már bejelentett közös iránymutatásukat a 2008-as amerikai sürgős gazdasági stabilizációs törvény által felvetett számviteli kérdésekkel kapcsolatban.

A három bizottság továbbra is készen áll arra, hogy a hatáskörükön belül lehetséges mértékben hozzájáruljon a mérési és nyilvánosságra hozatali követelmények megfelelő és következetes alkalmazásához és kidolgozásához. Különösen a valósérték-alapú opciók, a beépített derivatívák, a biztosítás kérdéseire, valamint bármely más, az IAS 39. és az IFRS 7. szabvány által felvetett problémás kérdés megoldásában tervezik közreműködésüket, annak érdekében, hogy a kérdésekre a közérdeklődést kielégítő, megfelelő megoldásokat találjanak, tekintetbe véve az Európai Bizottság 2008. október 15-i nyilatkozatában kért megfelelő szintű átláthatóságot. A három bizottság tekintetbe veszi, hogy a Bizottság készen áll arra, hogy az IAS 39. és az IFRS 7. szabványban október végéig, amennyiben szükséges, minden jogi eszközt felhasználva, további módosításokat terjesszen elő. A három bizottság ezen kívül azt is megjegyzi, hogy a Bizottság véleménye szerint a valósérték-alapú elszámolás, így az esetleges prociklikus hatások alaposabb átgondolására van szükség.

További információk:

[A CEBS honlapja](#)

[A CESR honlapja](#)

[A CEIOPS honlapja](#)

A CESR ÉS A CEBS KÖZÖS SAJTÓKÖZLEMÉNYE

(nem hivatalos fordítás)

Az Európai Értékpapír Szabályozók Bizottsága (a CESR) és az Európai Bankfelügyelők Bizottsága (a CEBS) a mai napon hozza nyilvánosságra véleményét az Európai Bizottság által 2007 decemberében kibocsátott, technikai tanácsadásért folyamodó közös felhívásról (Joint Call for Technical Advice), amely azoknak a cégeknek a szabályozói kezelését érinti, amelyek áru- és egzotikus piaci derivatívákkal kapcsolatban nyújtanak befektetési szolgáltatásokat.

Az előzőekben elvégzett munkát követően, valamint a nyilvános konzultációkból leszűrt iparági input és a 2008. május és szeptember közti időszakban tartott két nyilvános tárgyalás alapján, a CESR és a CEBS azt elemezte, hogy a speciális árupiaci derivatívákkal foglalkozó cégek MiFID (pénzügyi eszközök piacairól szóló EU-s irányelv) és CRD (új európai tőkekövetelmény előírások) általi kezelése továbbra is megfelel-e a piaci és prudenciális szabályozás eredeti szándék szerinti céljainak.

A CESR és a CEBS beazonosította azokat a lehetséges piaci és szabályozási kudarcokat, amelyek az árupiaci derivatívák piacaival kapcsolatban előfordulhatnak. Piaci kudarcok különösen aszimmetrikus információk és kedvezőtlen külső körülmények miatt adódhatnak. A potenciális szabályozási kudarcok azokban az esetekben következhetnek be, amikor a szabályozást nem igazítják hozzá kellőképpen az árupiaci derivatíva-piac sajátosságaihoz, illetve amikor az EEA (Európai Gazdasági Térség) egyes országaiban a szabályozói kezelés módja eltér egymástól.

A vélemény ajánlásokkal zárul, különösen a MiFID-ben meghatározott kivételek jövőbeni körére és a speciális árupiaci derivatívákkal foglalkozó cégek prudenciális kezelésére vonatkozóan. Ami a MiFID-et illeti, a CESR és a CEBS jónak látja felülvizsgálni a MiFID 2. cikkelye (1). szakaszának (i) és (k) pontjában foglalt kivételeket, és egy nagyon szűk kivételi kört meghatározni az árupiaci derivatívákkal kapcsolatban eseti alapon nyújtott befektetési szolgáltatásokra vonatkozóan. Ezen felül a két bizottság egy olyan kivétel meghatározását tűzte ki célul, amelynek körébe elsősorban a saját számlás kereskedést folytató, kiemelt ügyfelekkel foglalkozó nem pénzügyi cégek tartoznak. A két bizottságnak ezen kívül célja egy egyenlő esélyeket nyújtó piaci környezet biztosítása. A CESR és a CEBS azt is ajánlja, hogy az Európai Bizottság fontolja meg egy további cikkely MiFID-be történő beiktatását, amelyben azt pontosítanák, hogy a kivételek által érintett, a 2. cikkelyben említett árupiaci derivatívákkal foglalkozó cégek esetében ne legyen megakadályozható, hogy azok engedélyt kapjanak a befektetési cégeként történő működésre.

A speciális árupiaci derivatívákkal foglalkozó cégek prudenciális kezelésével kapcsolatban a CESR és a CEBS véleménye két választási lehetőséget kínál. Az egyik lehetőség szerint a speciális árupiaci derivatívákkal foglalkozó cégektől azt kellene magas szinten megkövetelni, hogy azok elégséges pénzügyi erőforrással és minőségi kockázatkezelési követelményrendszerrel rendelkezzenek. A második alternatíva a CRD teljes körű alkalmazását javasolja a speciális árupiaci derivatívákkal foglalkozó cégekre, azzal a kitételrel, hogy azokat a cégeket mentse fel minden prudenciális követelmény alól, amelyek esetében a prudenciális szabályozás általános célkitűzéseit ez nem akadályozná.

További információk:

[A CEBS honlapja](#)

[A CESR honlapja](#)

ÚJ FŐTITKÁR-HELYETTES A CEBS-NÉL

Partick Amist nevezte ki főtitkár-helyettesnek az Európai Bankfelügyelők Bizottsága (Committee of European Banking Supervisors – CEBS).

Patrick Amis korábban a francia felügyelet (Commission Bancaire) számvitellel foglalkozó főosztályát vezette, részt vett az IFRS implementálásában, valamint a CEBS és a BCBS számvitellel foglalkozó munkacsoportjait vezette.

[CEBS appoints new Deputy Secretary](#)

NEMZETKÖZI KITEKINTŐ

A CEIOPS 4. ÉVES KONFERENCIÁJA

Az Európai Biztosítók és Foglalkoztatói Nyugdíjfelügyelők Bizottsága (Committee Of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors – CEIOPS) 2008. november 19-én tartja Éves Konferenciáját Frankfurtban.

További információ:

[A CEIOPS honlapja](#)

[A konferenciával kapcsolatos információk](#)

Dear Ladies and Gentlemen,

CEIOPS is pleased to invite you to its 4th Annual Conference that will take place on 19 November 2008 in Frankfurt am Main (Germany).

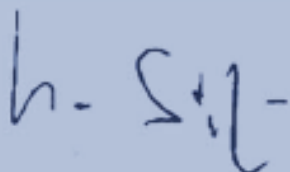
Building on the success of our previous conferences, this year's event will be again a key opportunity for supervisors and stakeholders to discuss and exchange views together on the latest developments affecting the insurance and pension funds sectors.

High level representatives of European institutions and insurance regulators as well as European insurance and pensions' industry experts will address the major features of this program in four panel discussions: Solvency II and the fourth field study QIS 4 (with the presentation of the Report), pension funds, consumer protection and cross-sectoral issues.

The quality and expertise of the speakers and participants will also provide you with an ideal networking opportunity in the dynamic setting of the EURO FINANCE WEEK.

I am looking forward to welcoming you on 19 November in Frankfurt.

Sincerely yours,

Dr. Thomas Steffen
Chairman, CEIOPS

JOGI IRÁNYTÚ

PÉNZPIACI ÁLLÁSFOGLALÁSOK

[Pénzpiaci állásfoglalások](#)

TŐKEPIACI ÁLLÁSFOGLALÁSOK

[Tőkepiaci állásfoglalások](#)

PÉNZTÁRI ÁLLÁSFOGLALÁSOK

[Pénztári állásfoglalások](#)

BIZTOSÍTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁSOK

[Biztosítási állásfoglalások](#)

A PSZÁF Hírlevéllel, a benne szereplő információkkal kapcsolatos kérdésével, észrevételével

keresse Binder István sajtósóvivőt a 489-9235-os telefonszámon vagy a binder.istvan@pszaf.hu elektronikus postacímen.

Amennyiben szeretné, hogy hírlevelünk minden hónapban automatikusan megérkezzen az Ön e-mail címére, jelezze a Hírlevél szerkesztőségének

a hirlevel@pszaf.hu elektronikus postacímen.

Szerkeszti a Szerkesztőbizottság

© Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete